

KONKURRENCERETLIGE RETNINGSLINIER FOR POST DANMARK

1. INDLEDNING

Ved etableringen af Post Danmark er det forudsat, at der af ministeren fastsættes særlige retningslinier for forholdet mellem virksomhedens aktiviteter på konkurrenceområdet og på eneretsområdet. De særlige retningslinier skal forhindre konkurrenceforvridende krydssubsidiering. Der henvises til bemærkningerne til lov om postvirksomhed, § 11, nr. 5 samt til lov om Post Danmark, § 8, stk. 1 og stk. 5 med tilhørende bemærkninger.

De særlige retningslinier udmøntes i et af ministeren fastsat reglement for Post Danmarks regnskabsføring, benævnt "Regnskabsreglement for Post Danmark".

Retningslinierne kan inddeles i 2 hovedkategorier, nemlig forhold vedr. krydssubsidiering og forhold vedr. ikke-diskriminering. Dertil kommer, at det er en forudsætning, at virksomheden foretager en intern produktøkonomisk opgørelse. Endvidere beskrives, hvorledes retningslinierne sikres overholdt, samt hvilken procedure der benyttes til løsning af tvivsspørgsmål. I et bilag findes en fortegnelse over definitioner, fælles med "Regnskabsreglement for Post Danmark".

2. KRYDSSUBSIDIERING

2.1. Tilladt og ikke-tilladt krydssubsidiering

—
Med baggrund i lov om postvirksomhed er der i bekendtgørelse om koncession for Post Danmark (bekendtgørelse nr. 126 af 23. februar 1995) fastsat følgende i § 18, stk. 2 og 3:

“ Stk. 2. Krydssubsidiering fra eneretsområdet til rene konkurrenceområder, hvor koncessionshaveren ikke er pålagt befordringspligt, må ikke finde sted.

Stk. 3. Krydssubsidiering fra eneretsområdet til de områder, der er pålagt beforderingspligt, men hvor de pågældende forsendelsesarter i øvrigt kan udbydes af andre end koncessionshaveren, må ikke række videre end opretholdelsen af det landsdækkende udbud af de pågældende tjenester til en ensartet pris og på et højt kvalitetsniveau nødvendiggør og må ikke give anledning til konkurrenceforvridning”.

Der skelnes således mellem:

Tilladt krydssubsidiering, under visse forudsætninger, fra eneretsområdet til beforderingspligtbelagte konkurrenceprodukter, jf. §§ 2 og 3 i lov om postvirksomhed.

Ikke-tilladt krydssubsidiering fra eneretsområdet til det rene konkurrenceområde. I praksis omfatter dette således alle produkter og ydelser, der ikke er omfattet af beforderingspligten.

2.2 Omfanget af den tilladte krydssubsidiering

Af bemærkningerne til kapitel 2 i lov om postvirksomhed fremgår det, at “Der er således ved afgrænsningen af eneretten lagt vægt på, at denne også på længere sigt skal være af et sådant omfang, at den kan skabe økonomisk grundlag for en universel postservice til ensartede priser og af høj kvalitet, således som der er tradition for i Danmark, samt sikre opretholdelsen af et passende fintmasket posthusnet. Eneretten bør imidlertid ikke række udover, hvad der er nødvendigt for at sikre opfyldelsen af statens samfundsmæssige forpligtelser”.

Af bemærkningerne til § 10, stk. 3 i lov om postvirksomhed fremgår det, at der skal sikres “en sådan sammenhæng mellem enerettens udstrækning og koncessionshaverens beforderingspligt, at indtægterne fra eneretsområdet giver koncessionshaveren tilstrækkeligt økonomisk grundlag til at sikre en opfyldelse af beforderingspligten i form af en landsdækkende service til ensartede priser og af høj kvalitet”.

Omfanget af tilladt krydssubsidiering skal således afgøres i lyset af Post Danmarks forpligtelser vedrørende den landsdækkende beforderingspligt,

idet der dog samtidig skal tages skridt til at forebygge konkurrenceforvridning.

På grundlag af de nævnte lovbemærkninger følger det, at Post Danmark i et vist omfang vil kunne afholde udgifter til sikring af opretholdelsen af den landsdækkende befodringspligt ved hjælp af indtægter fra eneretsområdet. Formålet hermed er konkurrencemæssigt at ligestille Post Danmark med andre aktører på postområdet.

Som hovedregel vil Post Danmark derfor kunne påregne, at indtægterne fra eneretsområdet vil kunne give dækning for en del af virksomhedens generelle faste omkostninger (indirekte kapacitetsomkostninger), eventuelle ekstraordinære poster (netto), nettorenteudgifter samt skat, svarende til et eventuelt underskud vedrørende den landsdækkende befodringspligt uden for eneretsområdet af adresserede breve over 250 gram, til udlandet: tillige 0 - 250 gram, pakker op til 20 kg og andre adresserede forsendelser omfattet af befodringspligten uden for eneretsområdet.

For så vidt angår den pligtbelagte postbefodrning af dag-, uge- og månedsblade samt tidsskrifter til særligt lave takster (bladområdet), gælder der særlige regler vedrørende tilladt krydssubsidiering, jf. side 6, afsnit 2.2.2.

2.2.1. Beregningsmodel for tilladt krydssubsidiering

Ved opgørelsen af den tilladte krydssubsidiering for adresserede forsendelser, omfattet af den landsdækkende befodringspligt uden for eneretsområdet, men eksklusive dag-, uge- og månedsblade samt tidsskrifter til særligt lave takster (bladområdet), lægges omstående *beregningsmodel* til grund. Med hensyn til indtægter og omkostninger er der tale om "Befodringspligtområdet under konkurrence", jf. side 8, fraregnet indtægter, omkostninger og tilskud vedrørende postbefodrning af dag-, uge- og månedsblade samt tidsskrifter til særligt lave takster (bladområdet).

Beregningsmodel

Bruttoomsætning

÷ Rabatter

Nettoomsætning

÷ Direkte henførbare stykomkostninger

Dækningsbidrag I

÷ Særbestemte kapacitetsomkostninger

Dækningsbidrag II

÷ 1/3 dækningsbidrag II (avanceelement)

2/3 dækningsbidrag II

÷ Indirekte kapacitetsomkostninger

Resultat før finansielle poster m.m. og skat

Ekstraordinære poster (netto)_

+ / ÷ Finansielle poster (netto)

 Skat af årets resultat (ekskl. skat vedr. avanceelement)

Nettoresultat (forskelsbeløb)

Nettoresultat (forskelsbeløb) = *Tilladt krydssubsidiering*, hvis resultatet er negativt (et underskud) og øvrige betingelser ifølge pkt. 1 - 6 nedenfor er opfyldt:

1. Dækningsbidrag I, der defineres som nettoomsætningen (bruttoomsætningen med fradrag af rabatter) fratrukket de direkte henførbare stykomkostninger, skal være positivt.
2. Dækningsgrad I, der defineres som forholdet i procent mellem dækningsbidrag I og nettoomsætningen, skal mindst svare til dækningsgrad I hos "Fragtvognmænd m.v., rørtransport". Dækningsgrad I hos fragtvognmænd m.v. vil kunne beregnes på grundlag af tabellen "Regnskabsopgørelse fordelt på brancher", der offentliggøres i publikationen "Generel erhvervsstatistik og handel" fra Danmarks Statistik. Ved beregningen anvendes den senest offentliggjorte regnskabsopgørelse for et helt kalenderår forud for Post Danmarks regnskabsår.

3. Dækningsbidrag II, der defineres som dækningsbidrag I fratrukket de særbestemte kapacitetsomkostninger, skal være positivt.
4. Dækningsbidrag II skal mindst udgøre et beløb, der svarer til de indirekte kapacitetsomkostninger med tillæg af finansielle poster (netto) multipliceret med faktor x,xxx . Faktoren fastlægges endeligt på baggrund af delregnskaberne for 1995 og 1996 vedrørende befordringspligtområdet under konkurrence, fraregnet bladområdet.
5. Det under pkt. 4 opgjorte dækningsbidrag II deles i forholdet $2/3 - 1/3$. De $2/3$ videreføres i opgørelsen af den tilladte krydssubsidiering, mens $1/3$ -delen betragtes som "forlods" avance til Post Danmark.
6. De indirekte kapacitetsomkostninger hos Post Danmark fordeles på enereetsområdet, befordringspligtområdet under konkurrence eksklusive bladområdet, bladområdet separat samt det rene konkurrenceområde. Fordelingen sker på grundlag af fastlagte fordelingsprincipper. På tilsvarende måde fordeles eventuelle ekstraordinære poster (netto) og finansielle poster (netto). Skat af årets resultat fordeles efter den skattemæssige fulde fordelings metode.

De fordelte indirekte kapacitetsomkostninger vedrørende befordringspligtområdet under konkurrence eksklusive bladområdet trækkes herefter fra $2/3$ dækningsbidrag II, jf. pkt. 5. Derefter reguleres (+/-) for nettovirkningen af de fordelte ekstraordinære poster, finansielle poster samt skat af årets resultat, ligeledes eksklusive bladområdet. Reguleringen for skat af årets resultat reduceres tillige med den del, der vedrører avanceelementet ($1/3$ dækningsbidrag II, jf. pkt. 5). Det nettoresultat (forskelsbeløb), der herefter fremkommer er lig med den tilladte krydssubsidiering, forudsat at nettoresultatet er negativt (et underskud) og betingelserne i punkt 1 - 5 er opfyldt.

Den tilladte krydssubsidiering kan ikke forøges til dækning af konkurrencebetingede markedsføringsaktiviteter og til dækning af omkostningsstigninger ud over den procentvise udvikling i bruttoprisindekset (forbrugerprisindekset) med fradrag af 1 procentpoint.

Endvidere er det forudsat, at muligheden for tilladt krydssubsidiering ikke kan være årsag til takstforhøjelser på eneretsområdet, jf. at det er fastsat i koncessionens § 15, at taksterne for indenlandske forsendelser på eneretsområdet reguleres efter en prisloftsmodel baseret på den procentvise udvikling i bruttoprisindekset (forbrugerprisindekset) med fradrag af 1 procentpoint.

I Post Danmarks aggregerede delregnskaber for hovedområderne skal der redegøres for ændringer i den beløbsmæssige størrelse af den tilladte krydssubsidiering og årsagerne hertil.

2.2.2. Tilladt krydssubsidiering vedrørende postbefordring af dag-, uge- og månedsblade samt tidsskrifter til særligt lave takster (bladområdet)

For så vidt angår den pligtbelagte postbefordring af dag- uge- og månedsblade samt tidsskrifter til særligt lave takster (bladområdet), vil Post Danmark kunne påregne, at indtægterne fra eneretsområdet kan anvendes til hel eller delvis dækning af virksomhedens generelle faste omkostninger (indirekte kapacitetsomkostninger), eventuelle ekstraordinære poster (netto) samt nettorenteudgifter vedrørende disse forsendelser. Dette skal ses i sammenhæng med, at den ved lov fastsatte tilskudsordning (jf. § 14, stk. 3 i lov om postvirksomhed) ikke giver Post Danmark fuld dækning for alle omkostninger ved postbefordringen af blade og tidsskrifter til særligt lave takster. Dette indebærer samtidig, at fordelingen af skat af årets resultat, hvilket sker efter den skattemæssige fulde fordelings metode, vil indvirke positivt på delopgørelsen for bladområdet.

2.3. Forebyggelse af konkurrenceforvridende krydssubsidiering

Omfanget af den tilladte krydssubsidiering må på den anden side ikke føre til konkurrenceforvridning. Ved hjælp af regler om (1) produktøkonomiopgørelser, delopgørelser og delregnskaber, (2) fordeling af omkostninger og (3) principper for udveksling af ydelser samt overførsel af kapital og materielle anlægsaktiver mellem hovedområderne m.v., vil det imidlertid være muligt at forebygge konkurrenceforvridende krydssubsidiering. Der stilles i den forbindelse følgende krav:

2.3.1. Produktøkonomiopgørelser, delopgørelser og delregnskaber

Ifølge lov om Post Danmark, jf. § 8 stk. 1, fører virksomheden regnskab efter årsregnskabsloven med få og veldefinerede undtagelser. Regnskabet vil, når det er godkendt af ministeren, være offentligt tilgængeligt.

Som supplement til regnskabsføringen efter årsregnskabsloven udarbejder Post Danmark interne produktøkonomiopgørelser, delopgørelser og delregnskaber efter "fuldkost-fordelings-metoden".

Skat af årets resultat fordeles på produktøkonomiopgørelser, delopgørelser og delregnskaber efter den skattemæssige fulde fordelings metode.

Produktøkonomiopgørelser, delopgørelser og delregnskaber udarbejdes med anvendelse af en dækningsbidragsmodel, som skal afspejle Post Danmarks omkostningsstruktur.

Delregnskaber suppleres med balanceposter og udarbejdes for følgende 3 hovedområder:

- Eneretsområdet.
- Befordringspligtområdet under konkurrence.
- Det rene konkurrenceområde uden eneret eller befordringspligt.

Delopgørelser for delområder udarbejdes inden for følgende hovedområder således:

- Inden for befordringspligtområdet under konkurrence udarbejdes en delopgørelse for delområdet: Postbefordring af dag-, uge- og månedsblade samt tidsskrifter til særligt lave takster (bladområdet).
- Inden for det rene konkurrenceområde uden eneret eller befordringspligt udarbejdes en delopgørelse for delområdet: Ydelser omfattet af samarbejdsaftalen mellem BG Bank A/S og Post Danmark.

Produktøkonomiopgørelser, delopgørelser og delregnskaber danner grundlag for den af ministeren udpegede statsautoriserede revisors bedømmelse af, hvorvidt Post Danmark overholder de konkurrenceretlige retningslinier,

som regulerer samspillet mellem de ovenfor nævnte hovedområder og delområder, og som er udmøntet i det af ministeren fastsatte "Regnskabsreglement for Post Danmark".

Bestemmelsen om, at der inden for befordringspligtområdet under konkurrence tillige skal udarbejdes en delopgørelse for den pligtbelagte postbefordring af dag-, uge- og månedsblade samt tidsskrifter til særligt lave takster (bladområdet), skal muliggøre en opgørelse over det tilskud, som staten yder Post Danmark som kompensation for denne forpligtelse, jf. lov om postvirksomhed, § 14.

Delregnskaber med tilhørende balance for hovedområder vil på følgende aggregerede niveau være offentligt tilgængelige:

	<u>Eneretsområdet</u>	<u>Befordringspligtområdet</u> <u>under konkurrence</u>	<u>Det rene</u> <u>konkurrenceområde</u>
Bruttoomsætning	x.xxx	x.xxx	x.xxx
Resultat før finansielle poster m.v.	x.xxx	x.xxx	x.xxx
Årets resultat før krydssubsidiering	x.xxx	x.xxx	x.xxx
Tilladt krydssubsidiering, bladområdet	(x.xxx)	x.xxx	
Tilladt krydssubsidiering, tunge breve og pakker m.v. samt afgående breve, udland	(x.xxx)	x.xxx	
Årets resultat	x.xxx	x.xxx	x.xxx
Balancesum	x.xxx	x.xxx	x.xxx
Egenkapital	x.xxx	x.xxx	x.xxx
Bladtilskud fra staten		x.xxx	

I de aggregerede delregnskaber redegøres der for de principper, der finder anvendelse ved fordelingen af omkostningerne mellem hovedområderne.

Sker der ændringer i fordelingsprincipperne, herunder de fordelingsnøgler der anvendes, redegøres der for disse og for årsagen hertil. Endvidere redegøres der for de virkninger, ændringerne har på hovedområdernes regn-

skabsmæssige resultater og for de virkninger, ændringerne har på størrelsen af den tilladte krydssubsidiering.

Produktøkonomiopgørelser, delopgørelser og delregnskaber udarbejdes som nævnt efter "fuldkost-fordelings-metoden", medens skat af årets resultat fordeles efter den skattemæssige fulde fordelings metode. Dette gælder også det rene konkurrenceområde. Dette område skal mindst hvile i sig selv. I tilfælde af, at der alligevel opstår underskud skal tilførsel af kapital i alle tilfælde ske på markedsøkonomiske vilkår (det "markedsøkonomiske investorprincip"), hvad enten tilførslen sker udefra eller fra eneretsområdet eller befodringspligtområdet under konkurrence.

Produktøkonomiopgørelser og delopgørelser er ikke offentligt tilgængelige.

2.3.2. Fordeling af omkostninger

Fordeling af omkostninger i produktøkonomiopgørelser, delopgørelser og delregnskaber skal omfatte samtlige omkostninger og skal medvirke til at sikre et retvisende billede af Post Danmarks forretningsaktiviteter og det enkelte produkts træk på de fælles ressourcer.

Ved opgørelsen af omkostninger sondes mellem direkte henførbare stykomkostninger, særbestemte kapacitetsomkostninger og indirekte kapacitetsomkostninger samt ekstraordinære poster, finansielle poster og skat af årets resultat.

Produktøkonomiopgørelser, delopgørelser og delregnskaber udfærdiges efter anerkendte og ensartede teoretiske principper og metoder for indtægts- og omkostningsfordeling og baseres på en dokumenteret produktøkonomimodel.

Skat af årets resultat fordeles efter den skattemæssige fulde fordelings metode.

Kalkulationssystemet, der indgår ved udfærdigelsen af produktøkonomiopgørelser, delopgørelser og delregnskaber, kvalitetscertificeres efter en almen anerkendt international standard.

2.3.3. Principper for udveksling af ydelser samt for overførsel af kapital og materielle anlægsaktiver mellem hovedområder m.v.

Det forudsættes som hovedregel, at Post Danmarks priser dækker alle omkostninger samt en rimelig avance (på nær blodområdet, hvor der gælder særligt lave takster, som er politisk bestemte).

Udveksling af ydelser mellem hovedområderne skal ske ud fra forretningsmæssige principper.

Den konkrete pris fastsættes på grundlag af markedsmæssige vurderinger.

For en ydelse omfattet af eneretsområdet eller befordringspligtområdet under konkurrence skal prisen svare til prisen over for trediemand, såfremt ydelsen afsættes til trediemand på identiske vilkår og i identiske mængder.

Er der ved den interne udveksling af ydelser omfattet af eneretsområdet eller befordringspligtområdet under konkurrence tale om en ikke normalt forekommende salgssituation sammenholdt med afsætning af ydelser til trediemand, skal prisen kalkuleres separat samt være omkostningsbaseret med tillæg af en rimelig avance.

Ved overførsel af kapital mellem hovedområderne skal dette ske på markedsøkonomiske vilkår (det "markedsøkonomiske investorprincip").

Ved overførsel af materielle anlægsaktiver mellem hovedområderne, eller mellem et delområde ifølge afsnit 2.3.1. og den øvrige del af hovedområdet, skal dette ske til aktivets bogførte værdi efter reglerne herom i årsregnskabsloven (§ 28).

3. IKKE-DISKRIMINERING

For yderligere at sikre mod konkurrenceforvridning i postsektoren samt sikre lige behandling af andre postvirksomheder gælder tillige følgende:

Post Danmarks aktiviteter på det rene konkurrenceområde må ikke have nogen fortrinsstilling i forhold til andre postvirksomheder på dette område, for så vidt angår adgangen til og brugen af postale tjenesteydelser på ene-

retsområdet og på befordringspligtområdet under konkurrence. Dette gælder i alle forhold, herunder priser, vilkår og kvalitet.

Post Danmarks aktiviteter på befordringspligtområdet under konkurrence må tilsvarende ikke have nogen fortrinsstilling i forhold til andre postvirksomheder på dette område, for så vidt angår adgangen til og brugen af postale tjenesteydelser på eneretsområdet. Dette gælder i alle forhold, herunder priser, vilkår og kvalitet.

Rabatter skal, hvad enten det drejer sig om eneretsområdet, befordringspligtområdet under konkurrence eller det rene konkurrenceområde, ydes på et rent kommercielt grundlag.

Rabatordninger på eneretsområdet skal betragtes isoleret og må ikke være betinget af køb af postale tjenesteydelser uden for eneretsområdet. Endvidere skal rabatordninger på eneretsområdet samt betingelser for opnåelse heraf være offentligt tilgængelige.

Rabatter, herunder storkunderrabatter og lignende, skal overfor afsenderne gives på ikke-diskriminerende vilkår. Andre postvirksomheder skal i det omfang, de ønsker at benytte tjenesteydelser omfattet af Post Danmarks befordringspligt, på vegne af deres kunder have samme mulighed som andre brugere for at opnå storkunderrabatter.

4. KONTROL

Trafikministeren fører via Posttilsynet kontrol med retningsliniernes overholdelse.

I praksis vil kontrollen blive udført af Posttilsynet i første instans. Trafikministeriet inddrager den af ministeren udpegede statsautoriserede revisor for Post Danmark efter behov.

Samtidig med indsendelsen af det reviderede årsregnskab til ministeren, foranlediger Post Danmark, at der fremsendes en erklæring fra den statsautoriserede revisor om, at virksomhedens regnskabsførelse og forretningsvirksomhed er sket i overensstemmelse med det af ministeren godkendte regnskabsreglement og de her beskrevne konkurrenceretlige retningslinier.

Trafikministeren har til enhver tid adgang til at få indsigt i Post Danmarks regnskabsforhold og kan herunder få oplysninger om de enkelte produkters økonomiske situation.

Ud over kontrollen med retningslinierne fører trafikministeren via Posttilsynet kontrol med takstniveauet for indenlandske breve omfattet af eneretten og med takstniveauet for dag-, uge- og månedsblade samt tidsskrifter til særligt lave takster, jf. koncessionens § 15.

Af koncessionens § 15 fremgår det, at der til brug for godkendelsen af takstniveauet for indenlandske breve omfattet af eneretten skal udarbejdes en prisloftsmodel. For så vidt angår dag-, uge- og månedsblade samt tidsskrifter fremgår det af § 14, stk. 1 og 2 i lov om postvirksomhed, at trafikministeren kan pålægge koncessionshaveren (Post Danmark) at befordre disse forsendelser fra bladudgivere til adressater i Danmark og til Færøerne til særligt lave takster samt tillige for dagblade til Grønland. Det er dog en forudsætning, at bladene m.v. er omfattet af de af ministeren fastsatte regler ifølge bekendtgørelse nr. 120 af 22. februar 1995 om postbefordring af blade til særligt lave takster.

Ministerens godkendelse af takstniveauet har bl.a. til formål at sikre, at takseringen er relateret til de bagved liggende omkostninger. Denne godkendelsesproces bidrager desuden til at sikre overholdelsen af forbuddet mod konkurrenceforvridende krydssubsidiering og mod diskriminering.

5. TVIVLSPØRGSMÅL M.V.

Tvivilsspørgsmål om fortolkningen af nærværende retningslinier rettes til Trafikministeriet.

Trafikministeriet vil efter aftale med Konkurrencerådets sekretariat som grundlag for trafikministerens kontrol med overholdelsen af retningslinierne kunne indhente vejledende udtalelser fra Konkurrencerådet. Sådanne vejledende udtalelser vil blive offentliggjort på sædvanlig måde.

Det bemærkes, at de almindelige konkurrenceretlige regler gælder sideløbende med de principper, som er indeholdt i retningslinierne.

Retningslinierne vil med trafikministerens godkendelse kunne ændres. Det er dog ikke hensigten at ændre de i retningslinierne beskrevne grundlæggende principper vedrørende sikring af overholdelsen af forbuddet mod konkurrenceforvridende krydssubsidiering og mod diskriminering.

6. IKRAFTTRÆDELSE

Nærværende retningslinier har virkning fra 1. januar 1996 og afløser konkurrenceretlige retningslinier af 29. november 1995.

Bilag til Regnskabsreglement for Post Danmark og Konkurrenceretlige retningslinier for Post Danmark.

Dato 12. december 1996
J.nr. 1995-522-1/2
Sagsbeh. KEL/EEH

Definitioner og begrebsfastlæggelse omkring “Regnskabsreglement for Post Danmark” med tilhørende “Konkurrenceretlige retningslinier for Post Danmark”

Audit (eller kvalitetsaudit): En gennemgang af arbejdsmetoder og kvalitetsstyring foretaget af en eller flere uafhængige personer, der undersøger, om kvalitetsstyringsaktiviteterne udføres som forudsat, og om den forudsatte kvalitetsstyring er effektiv. Audit og opfølgingsaktiviteter udføres efter en forud beskrevet procedure.

Befordringspligt: Betyder i relation til ydelser/produkter, at der enten er tale om eneretsområdet eller om befordringspligtområdet under konkurrence. Der henvises til koncessionens kapitel 2.

Befordringspligtområdet under konkurrence: Det hovedområde, hvor Post Danmark ikke har eneret, men er pålagt befordringspligt.

Delopgørelse: Udgøres af summen af produktøkonomiopgørelser inden for en defineret produktfamilie. F. eks. produktfamilien “dag-, uge- og månedsblade samt tidsskrifter til Danmark og Færøerne samt dagblade til Grønland”. Delopgørelser defineres med henblik på særlige formål. Der henvises yderligere til underbilag 1.

Delregnskab: I den her anvendte sammenhæng er delregnskabet summen af produktøkonomiopgørelserne inden for et hovedområde (dvs. hvor ydelser/produkter har samme konkurrencemæssige status) i Post Danmark samt balanceposter vedrørende hovedområdet. (Det

enkelte delregnskab kan ikke umiddelbart sammenlignes med den enkelte dattervirksomheds regnskab i en koncern).

I de offentliggjorte delregnskaber indgår evt. tilladt krydssubsidiering som særlige poster.

Det markedsøkonomiske investorprincip: Det princip, at der foretages investeringer på vilkår, som uafhængige private investorer under normale markedsøkonomiske vilkår ville finde acceptable ved kapitaltilførsel til en virksomhed af tilsvarende karakter, dvs. forretningsmæssigt uden elementer af subsidiering, præferencestilling eller godgørelse¹⁾.

Det rene konkurrenceområde: Det hovedområde, hvor Post Danmark hverken har eneret eller er pålagt befordringspligt.

Dækningsbidragsmodel. Modellen afspejler Post Danmarks indtægts- og omkostningsstruktur. Begrebsmæssigt må dækningsbidragsmodellen ikke forveksles med den såkaldte "dækningsbidragsmetode".

Resultat:	Bruttoomsætning
	÷ Rabatter
	<hr/>
	Nettoomsætning
	÷ <u>Direkte henførbare stykomkostninger</u>
	Dækningsbidrag I
	÷ <u>Særbestemte kapacitetsomkostninger.</u>
	Dækningsbidrag II
	÷ <u>Indirekte kapacitetsomkostninger.</u>
	Resultat før Ep., Fp. og S. å. r.
	Ekstraordinære poster (Ep.)
	Finansielle poster (Fp.)
	<u>Skat af årets resultat (S. å. r.)</u>
	Nettoresultat

Derudover indebærer modellen, at der udarbejdes en:

Balance: For hvert hovedområde

¹⁾ Der henvises til Kommissionens fortolkning af EØF-traktatens artikel 92 og 93 og af artikel 5 i Kommissionens direktiv 80/723/EØF/ om offentli-

Modellen finder anvendelse på både ydelser/produkter, på produktfamilier og på hovedområder. Der henvises til underbilag 2.

Dækningsgrad: Dækningsbidrag i procent af nettoomsætningen.

Eneretsområdet: Det hovedområde, hvor Post Danmark har eneret, jf. koncessionens kapitel 1, og hvor Post Danmark tillige er pålagt befordringspligt, jf. koncessionens kapitel 2.

Fuldkost-fordelings-metoden: Indebærer, at der foretages en fordeling på de enkelte ydelser/produkter af alle indtægter og omkostninger, som ud fra en driftsøkonomisk gennemsnitsbetragtning relaterer sig til ydelsen/produktet.

Fødesystemer: Datafangst- og databearbejdningssystemer, som leverer data til produktøkonomimodellens beregninger.

Eksempler: Postens Økonomisystem (PØS), Produktstatistiksystemer (f. eks. brevstatistiksystemet), Real Estate Management-systemet (REM), Ad hoc studier (brevsamplingsundersøgelser, tidsstudier osv. til udarbejdelse af nøgletal).

Hovedområderne: Omfatter eneretsområdet, befordringspligtområdet under konkurrence og det rene konkurrenceområde. Summen af delregnskaberne for de tre hovedområder giver umiddelbart årsregnskabet.

Indirekte kapacitetsomkostninger: De kapacitetsomkostninger, der ikke éntydigt kan henføres til en ydelse/et produkt.

Fordelingen på ydelser/produkter er derfor fastsat ud fra nøgletalsfordelinger. Udgangspunktet er, at ydelserne/produkterne i princippet belaster de forskellige omkostningstyper (f. eks. løn, husleje) under de indirekte kapacitetsomkostninger i samme omfang, som ydelser-

ne/produkterne belaster tilsvarende omkostningstyper under stykomkostninger og særbestemte kapacitetsomkostninger.

For de omkostningstyper, hvor der ikke findes en parallel under stykomkostninger og særbestemte kapacitetsomkostninger, anvendes i stedet som fordelingsnøgle den del af de indirekte kapacitetsomkostninger, som er fordelt ved den forannævnte metode.

Kapacitetsomkostninger: Omkostninger, hvis samlede sum ikke til enhver tid er bestemt af vare- og ydelsestransaktionernes art og mængde. Afhængig af, om disse omkostninger éntydigt kan henføres til en ydelse/et produkt eller ikke, anvendes her udtrykkene henholdsvis “særbestemte kapacitetsomkostninger” og “indirekte kapacitetsomkostninger”.

Konkurrenceretlige retningslinier: Et regelsæt, som fastsætter særlige retningslinier for Post Danmarks adfærd vedrørende konkurrenceforhold med det formål at sikre imod konkurrenceforvridning. De konkurrenceretlige retningslinier fastsættes af trafikministeren efter samråd med Konkurrencerådet.

Krydssubsidiering: “Ved krydssubsidiering forstås, at en virksomhed overfører samtlige eller nogle af omkostningerne vedrørende sine aktiviteter inden for et [forretningsområde] til aktiviteterne inden for et andet [forretningsområde]” ²⁾.

Krydssubsidiering indebærer i relation til Post Danmark, at der ydes tilskud fra et hovedområde eller ydelse/produkt til et andet -. Nærmere regler om krydssubsidiering er fastlagt i de Konkurrenceretlige Retningslinier.

tidende, Nr. C 273/2 til /7, særligt side /4 f., 18.10.91

²⁾ Cit. “Retningslinier for anvendelse af EF's konkurrenceregler på telekommunikationssektoren” (91/C 233/02). Det anvendte udtryk “[forretningsområde]” hedder i den originale tekst “produkt eller geografisk marked”. På baggrund af det samlede regelsæt omkring Post Danmark findes det anvendte udtryk mere hensigtsmæssigt.

Kvalitetscertifikat: Et dokument, der bekræfter, at en virksomhed anvender et kvalitetsstyringssystem til løbende overvågning og fejlkorrigerende påvirkning af en fremstillingsproces, samt at dette kvalitetsstyringssystem lever op til et bestemt sæt standardiserede krav.

Post Danmark: Selvstændig offentlig virksomhed, der er etableret ved lov nr. 88 af 8. februar 1995.

Produkter: Se under ydelser.

Produktøkonomi-kalkulationssystemet: Systemet består af fødesystemer og en produktøkonomimodel. Systemet er skitseret på underbilag 3.

Produktøkonomimodel: Et sæt af ydelses-/produktdefinitioner, regnearter, omkostningsfordelingsmetoder m.m., som udgør en samlet regnemodel til opgørelse af de enkelte ydelser/produkters økonomiske stilling.

Produktøkonomiopgørelse: En opgørelse af de enkelte ydelsers/produkters økonomiske resultat inden for en afgrænset periode. Der skal i Post Danmark foreligge en produktøkonomiopgørelse for hvert regnskabsår.

Regnskabsreglement: Regelsæt, som i forhold til årsregnskabslovens bestemmelser fastsætter supplerende krav *til* måden at føre virksomhedsregnskaber på, *til* de oplysninger, som kan hentes fra regnskabsmaterialet, og *til* en supplerende produktøkonomisk opstilling af regnskabet. Regnskabsreglementet fastsættes af trafikministeren.

Revisorerklæring: En af en revisor afgiven erklæring vedrørende økonomiske eller andre forhold, afgivet på begæring af en offentlig myndighed.

Statsrevisorernes supplerende betragtninger ³⁾ lyder: “Ved erklæring forstås, at revisor erklærer, at nogle givne oplysninger/dele af et regnskab er korrekte eller gennemgået på en særlig måde”. “Erklæringen er udtryk for, at revisor med en vis grad af sikkerhed kan indestå for oplysningernes/materialets beskaffenhed”. “En sådan erklæring bør kun begæres, når den offentlige myndighed skønner, at en erklæring fra institutionens ledelse om forholdet, eventuelt kombineret med revisors efterfølgende blanke påtegning på institutionens årsregnskab, ikke tilgodeser den offentlige myndigheds begrundede informationsbehov i tilstrækkeligt omfang”.

Revisorpåtegning: Påtegning på et regnskab, jf. årsregnskabslovens § 61i. Formålet med revisorpåtegningen er at give regnskabet en troværdighed hos regnskabsbrugeren. Resultaterne fra fødesystemet PØS revisorpåtegnes ved aflæggelse af årsregnskabet.

Skattemæssige fulde fordelings metode, Den -: ⁴⁾ Idet de enkelte ydelser/produkter opfattes som “sambeskattede selskaber” fordeles Post Danmarks selskabsskat som efter TSCIR 1995-9: “Nettoskatten ... fordeles forholdsmæssigt på de.. selskaber, hvis indkomst er positiv, men ... selskaber ..., som har opnået en skattebesparelse som følge af overførsel af underskud fra andre af sambeskatningen omfattede selskaber, .. , refundere[r] disse andre selskaber et beløb svarende til den opnåede skattebesparelse ...”.

Stykomkostninger, Direkte henførbare -: Variable omkostninger, der er direkte henførbare til en ydelse/produkt. Stykomkostninger består dels af personaleomkostninger til behandling af produkterne, dels af

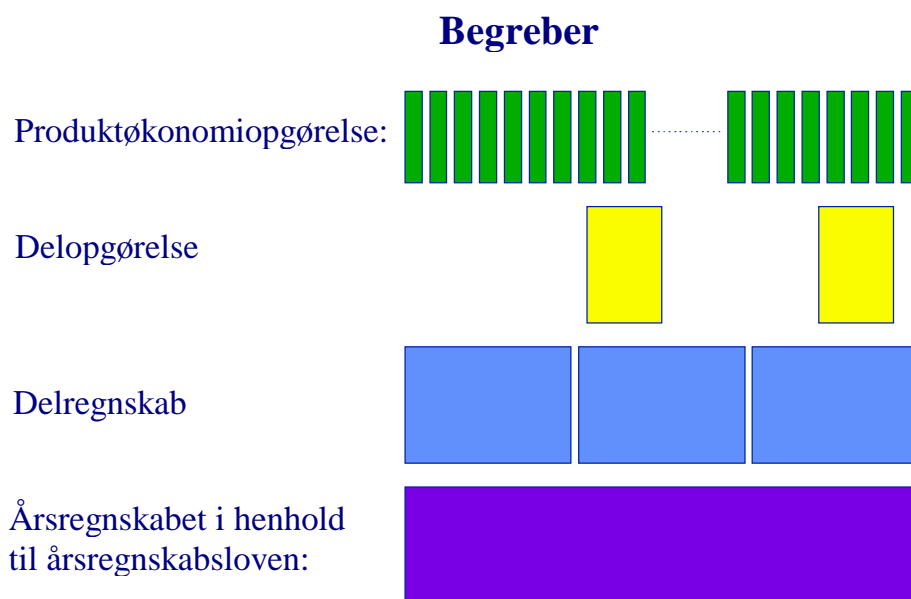
³⁾ De af Folketinget Valgte Statsrevisorer. Vejledende retningslinier for revision af statsstøttede institutioner mv. (rigsrevisorlovens §4), side 92, København 1993.

⁴⁾ Der henvises til Told- og Skattestyrelsens cirkulære TS-Cirk. 1995-9. “Emne: Sambeskatning af selskaber m. v.” under afsnit 2.5 er nævnt tre metoder til fordeling af skat på sambeskattede selskaber. Den anvendte metode er beskrevet under punkt 2.5.2.

eksterne stykomkostninger i form af f.eks. internationale afregninger. Personaleomkostninger er beregnet på grundlag af det anvendte tidsforbrug til de enkelte arbejdsfunktioner multipliceret med en timelønssats. Arbejdsfunktionerne består primært af omdeling og ankomstbehandling, postindsamling, opsamling/spredning, kundeekspedition m.v.

Særbestemte kapacitetsomkostninger: De kapacitetsomkostninger, der éntydigt kan henføres til en ydelse/produkt. Som eksempler kan nævnes arbejdsledelse, transportomkostninger, afskrivninger, markedsføring og husleje.

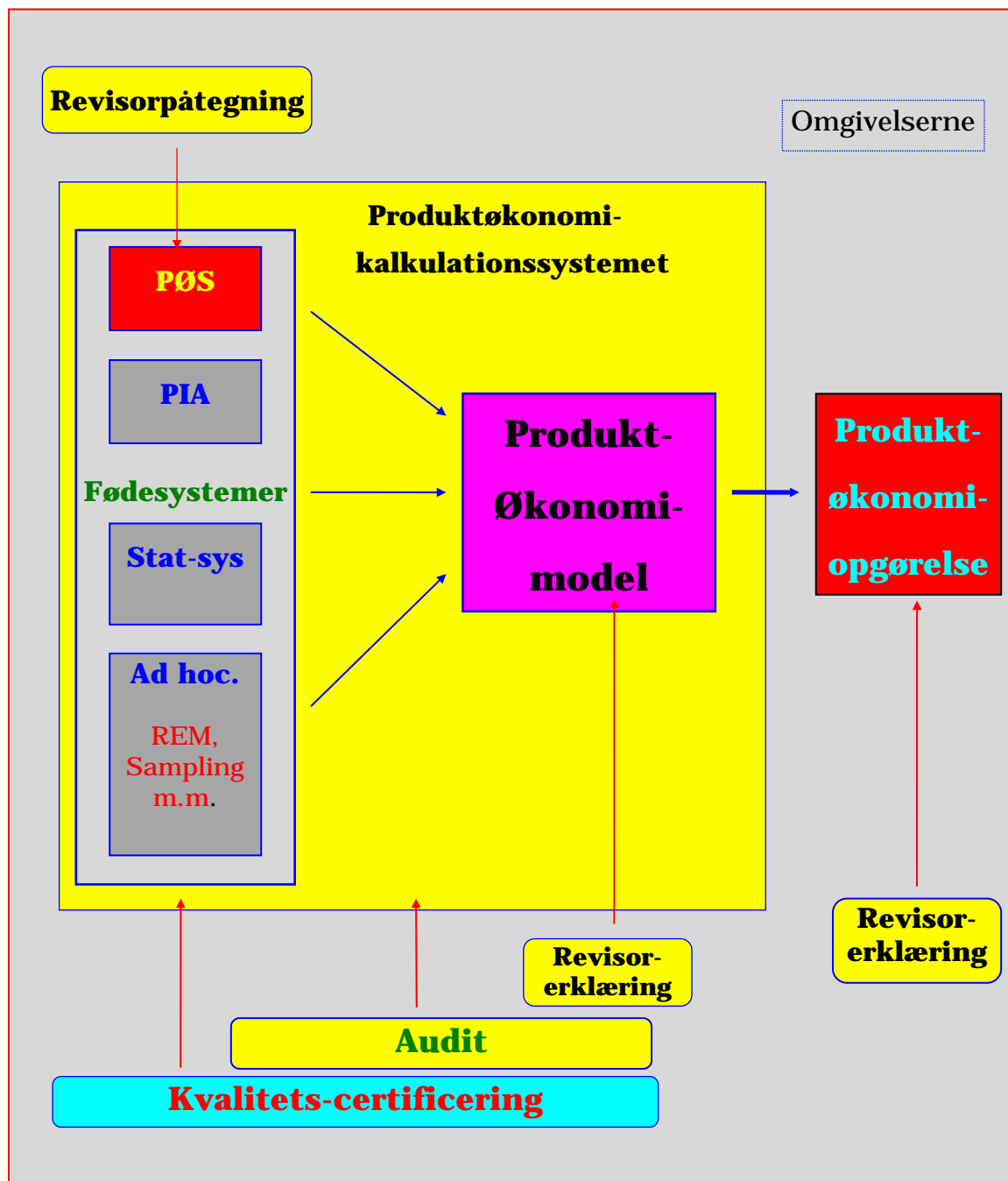
Ydelser: Herved forstås det, som Post Danmark sælger til virksomhedens kunder. I daglig tale anvendes ofte udtrykket produkter om de fleste af de ydelser, som Post Danmark sælger.

Underbilag 1.

Figur

Illustration af det indbyrdes forhold mellem de særlige anvendte regnskabsbegreber i Regnskabsreglement for Post Danmark med tilhørende konkurrenceretlige retningslinier for Post Danmark.

Underbilag 3.

Figur.

Proces og proceselementer ved udarbejdelse af produktøkonomiopgørelser og delregnskaber i Post Danmark.

Illustration af systemopbygningen i Post Danmarks produktøkonomisystem, herunder certificeringsinstitutters og revisorers indsatsområder.